

la serp

Natura quasi morta
 Autora: **Carme Riera**
 Editorial: **Edicions 62, Barcelona, 2011**
 Pàgines: **255**
 Preu: **21 euros**

Carme Riera ha publicat la seva primera novel·la negra i, segons diu, serà l'última

QUIM PUIG

di Trotski. La desaparició d'Iliescu va seguida dels assassinats de Laura i Domenica, amb la divertida arribada de la família de Laura, que destarota la tranquil·la vida dels progressistes acadèmics. Les traces macabres i grotesques que deixa *l'assassí del campus* permeten a Riera obrir la novel·la a mons imaginaris i l'acosten a una pel·lícula d'assassinats en sèrie com *Seven*.

Els interrogatoris deixen veure de seguida tot un món, el dels joves, marcat per la globalització, la presa ràpida de decisions i una contrastada promiscuïtat, davant el qual els adults, formats en la generació dels setanta, la de la lluita antifranquista i la creació de les universitats post-68, no entenen res i hi reaccionen amb ganes de parar qualsevol escàndol i conservadorisme. El conflicte generacional s'agreuja pel fet que molts dels personatges tenen fills en edat universitària, i les seves pors donen encara més versemblança. Convertit en una comunitat humana dins d'una actualitat plenament creïble, el campus de la novel·la de Riera és un espai on s'acosten els rodamons i les prostitutes, en què els pares temen per sobre de tot la violació de les estudiants i en què el suspens es manté amb les dosis justes d'ironia i realitat. *

Poesia

Un escriptor amb talent

Jordi Llavina

El 2007, Joan Todó va publicar un primer llibre de poemes notable: *Los fòssils (al ras)*. "Poemes polisèmics", en expressió de l'autor, ben construïts, amb una certa propensió al missatge críptic. N'hi ha un, *Retrat* –el meu preferit–, el pretext del qual podria haver servit, també, per a un dels relats del llibre que presento: un home vell que opera com a negativa veu de la consciència del jo del poema.

Els contes de *A butxacades* comparteixen amb els poemes una aguda consciència literària, però són, ras i curt, més fàcils d'entendre. Hi ha molta literatura, en cada un d'ells: la diversitat de veus, entre altres recursos narratius que el llibre posa en joc; l'ús fecund del dialecte; les picades d'ullet entre contes diferents... Els textos van néixer com a encàrrecs de la revista *Paper de Vidre*, però tenen entitat i autonomia literàries.

El llibre comença amb un relat magnífic, proustià –unes pintures fetes en l'adolescència pel protagonista, uns regals que rep de la xicota– i continua amb una enginyosa història eròtica entre un jove carter i una senyora alegre que rep les presumptes cartes del seu marit militar. Al meu entendre, les històries de l'equador del llibre no estan a l'altura d'aquestes; són, amb prou feines, exercicis correctes i poca cosa més. *Vi de bot i faldes escoceses* representa una hilarant crònica generacional, a partir d'un viatge en tren del sud del país a la capital. Hi ha un parell de contes sobre personatges que es queden sense feina. I un, sense gaire nervi, que ens fa entrar en una classe de nens que mal aprenen anglès (Todó és un observador perspicaç). Però llavors arribem al titulat *Anacolot*, sobre un octogenari que volia ser novel·lista i a qui no ha estat possible d'acomplir el seu somni. La forma i la deriva del relat justifiquen la malaltia que pateix el vell. Un conte senzill, però ben resolt, ens fa conèixer la història d'un excamioner que un dia va extraviar el seu vehicle en una ciutat espanyola. *El carnús i l'aigua jove* parteix d'una situació semblant a la d'un conte de Peter Stamm: uns joves que s'arriben, bosc a través, fins a un estany. La manera com el remata Todó, però, és molt diferent. Caldria haver estat molt més atenta a la correcció del llibre, que és ple d'errors diversos: "ganes de que", "què té que veure", "a l'alçada d'allò que tenia", "muletetes", "les afores", "un paraigües", "per les nits", "que baixés la veu", "suposo que t'has casat. Que tindràs fills"... És una llàstima, perquè Todó escriu molt bé: "Un vell assegut en un banc movia els llavis com si pastés saliva eixuta, mirant amb ulls petits. Els seus dits s'acollien dins la mà immòbil, enganxats, com una urpa" (podria ser el mateix vell del poema que citava més amunt). Els dos últims contes són molt bons. El primer, *L'heroi salva la donzella*, fa una paròdia de la llegenda de Sant Jordi i de la literatura florida del país. L'últim, *L'amistat*, és una peça antològica sobre l'esnobisme i la tonteria a l'entorn del món de l'art, que s'escampa més enllà dels cercles selectes de les ciutats. Joan Todó té ofici i malícia. De vegades, recorda Calders. Malgrat que algun cop el lector pot tenir la impressió que actua a butxacades, es tracta d'un bon llibre, confirmació (en aquest cas, narrativa) d'un escriptor amb talent. *

A butxacades
 Autor: **Joan Todó**
 Editorial: **Labreu Barcelona, 2011**
 Pàgines: **168**
 Preu: **13 euros**

L'autor escocès Philip Kerr torna a les històries del detectiu Bernie Gunther, protagonista de la sèrie 'Berlín noir' JORDI GARCIA

de la bèstia negra del nazisme i els britànics com una colla d'especuladors disfressats d'herois, que no van saber com rematar la feina. Els francesos tampoc en surten gaire més ben parats. L'autor els veu com uns antisemites que es van apuntar al triomf aliat a misses dites, mentre que als nord-americans, que van ajudar a eliminar Hitler, els presenta amarats d'una pretesa superioritat moral que es passen per l'aixella fora de les seves fronteres perquè no dubten a aplicar mètodes similars als de la Gestapo.

Gris de campanya és una d'aquelles novel·les escrites com una simfonia, en què els moviments finals són un eco en el qual ressona tot allò que hem conegut abans. Un món dens i intens que ens obliga a plantejar-nos qüestions ineludibles. *

Gris de campanya
 Autor: **Philip Kerr**
 Traducció: **Esther Roig**
 Editorial: **La Magrana Barcelona, 2011**
 Pàgines: **431**
 Preu: **20 euros**

